

РЕШЕНИЕ

№ 15834

гр. С, 03.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 30 СЪСТАВ, в публично заседание на трети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МАРИЯ В. КАРАГЬОЗОВА

при участието на секретаря НИКОЛЕТА АС. БОЖКОВА
като разглежда докладваното от МАРИЯ В. КАРАГЬОЗОВА Гражданско дело № 20211110172567 по описа за 2021 година

Ищецът Г. И. С. с ЕГН *****, с адрес: с. М, С, ул. „П“ ..., чрез адв. В. Н., със съдебен адрес: гр. С, ул. „И“ ... е предявила срещу „ЗД „Е“ АД с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Х“ ... иск за следното:

Иска се съдът да осъди „ЗД „Е“ АД да заплати на Г. И. С. сумата от 1960 лева, представляваща застрахователно обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в тотална щета на собствения на ищцата лек автомобил марка „А“, модел ..., с рег. № ..., получени като пряка и непосредствена последица от настъпилото на 11.01.2021 г. застрахователно събитие, ведно със законната лихва върху нея, считано от датата на процесното събитие – 11.01.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

Ответникът „ЗД „Е“ АД оспорва предявения иск по основание и по размер.

Предмет на делото са искове с правно основание чл. 405, във вр. с чл. 390 от КЗ и чл. 86 от ЗЗД, предявени от Г. И. С. срещу „ЗД „Е“ АД за осъждане на „ЗД „Е“ АД, в качеството му на застраховател по застраховка „Каско на МПС“, да заплати на Г. И. С. сумата в размер на 1960,00 лева, представляваща застрахователно обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в тотална щета на собствения на ищеца лек автомобил марка „А“, модел ..., с рег. № ..., вследствие на настъпило на 11.01.2021 г. наводнение в гр. Н И, ведно със законната лихва от датата на събитието – 11.01.2021 г., до окончателното изплащане на дължимата сума.

Ищцата твърди, че между страните е сключен договор за застраховка „Каско на МПС“ по застрахователна полица № ..., със срок на застрахователно покритие от 29.01.2020 г. до 29.01.2021 г., за лек автомобил марка „А“, модел ..., с рег. № ..., нейна собственост, което се потвърди от представената по делото застрахователна полица. Твърди, че по време на

действие на застрахователния договор, на 11.01.2021г., поради обилни валежи и снеготопене, нивата на р. Б и р. И, преминаващи през гр. Н И са се покачили, което е довело до наводнение на целия район на гр. Н И, вкл. и ул. „С“ № 1, където бил паркиран автомобилът на ищцата. В тази връзка твърди, че в периода от 11.01.2021 г. до 14.01.2021г. екипи и служители на Дирекция „Аварийна помощ и превенция“ към С извършвали оглед на пострадалите райони, вкл. и гр. Н И, била оказвана помощ и съдействие на бедстващите хора, както и отводняване на улиците. За извършване на тези действия, както и с цел опазване живота и здравето на гражданите, за посочения период били евакуирани, респ. не били допускани цивилни граждани в засегнатите райони, в това число и до ул. „С“ № 1. След като бил разрешен достъпа до засегнатите райони ищцата установила, че наводнението причинило множество щети и на собствения ѝ автомобил. За настъпилото събитие в законово установения срок тя уведомила застрахователя по застраховка „Каско“ – ответник в настоящото производство с уведомление-декларация за щета, по което било образувана щета № *****. Мобилен екип на застрахователя направил оглед на увредения автомобил на място и щетите били описани в опис-заключение. Твърди, че на увредения автомобил, бил извършен втори оглед от „К“ ЕООД, за който бил съставен опис на щетите и за пълното възстановяване на автомобила било определено, че е необходима сума в размер на 4000,00 лева. Твърди, че действителната стойност на автомобила е 2800 лева, поради което счита, че в случая е налице тотална щета. В тази връзка твърди, че по образуваната при ответника щета било заплатено застрахователно обезщетение в размер на 88,90 лева за диагностициране и подсушаване на процесния автомобил, като е изразено и становище за проявена груба небрежност от страна на ищцата. Изразява несъгласие със становището на застрахователя като твърди, че не е била длъжна и не е могла да предвиди настъпването на процесното наводнение. Отделно от това твърди, че е положила дължимата грижа на добър стопанин. Твърди, че е била налице обективна невъзможност да осигури достъп до автомобила и да предприеме каквито и да е действия за ограничаване и/или намаляване на щетите по него, тъй като в периода от 11.01.2021 г. до 14.01.2021 г. всички граждани в засегнатите райони били евакуирани, респ. не били допускани до там. Веднага след допускането им предприела всички зависещи от нея действия, но към този момент щетите по автомобила били нанесени и непоправими. Затова счита, че е изпълнила задължението си по чл. 395, ал. 1 КЗ. С оглед изложеното моли съда да постанови решение, с което да уважи предявения иск. Претендира направените по делото разноски, включително за адвокатско възнаграждение.

Ответното дружество не оспорва, че между страните е сключен твърдения в исковата молба застрахователен договор. Изразява становище, че в случая е било налице изрично предвиденото в чл. 6, ал. 1, т. 13 от общите условия изключение от риска, съгласно което застраховката не покрива щети, причинени от засмукване на вода, кал и други вещества в двигателя на автомобила и попадане на вода в електрическата му система. Освен това твърди, че ищцата е допуснала груба небрежност като не е положила дължимата грижа за своевременното подсушаване и диагностика на автомобила, както и като е направила опити за стартиране на двигателя на автомобила, което било изключен риск на основание чл. 6, ал.

1, т. 25 от общите условия. В условията на евентуалност прави възражение за намаляване на застрахователното обезщетение като твърди, че ищцата не е положила за застрахования автомобил дължимата грижа на добър стопанин като не е взела необходимите мерки за предпазването му от увреждане. В случай, че е налице тотална щета, оспорва претенцията за лихва за забава. Твърди, че лихви се дължат от датата на предоставяне на удостоверение за прекратяване на регистрацията на автомобила, като доказателства в тази насока в случая не били представени. Изразява становище, че в случай на тотална щета, обезщетението е до действителната стойност на автомобила към датата на настъпване на застрахователното събитие, намалена със стойността на запазените части и вторични суровини. Затова моли съда да постанови решение, с което да отхвърли предявения иск като неоснователен и недоказан. Претендира разноски.

От събраните по делото доказателства се установи, че ищцата към датата на настъпване на застрахователното събитие е собственик на лек автомобил марка „А“, модел ..., с рег. №, за него е имало сключен с ответното дружество договор за автомобилна застраховка „Каско“ с клауза А - пълно каско, а на 11.01.2021г. в гр. Н И е настъпило наводнение, при което е бил увреден лек автомобил марка „А“, модел ..., с рег. №, Установи се, че това събитие представлява покрит застрахователен риск, съгласно сключения между страните застрахователен договор, а именно природно бедствие. Видно от застрахователната полица е покрит риск А – Пълно каско, т.е. обезщетение се дължи от застрахователят и при настъпване на щети от природно бедствие, съгласно чл.4, ал.2, т.3, във вр. с т. 1 от общите условия към застраховката.

Видно от констатациите на експертизата, подкрепени с данните, предоставени от Националния институт по метеорология и хидрология и от С, на 11.01.2021г., поради обилни валежи и снеготопене нивата на реките - р.Б и р.И, преминаващи през гр.Н И, се покачват и това довежда до наводнение на целия район на гр. Н И. В периода 11.01-14.01.2021г. екипи на дирекция „Аварийна помощ и превенция“ към С, извършват огледи на пострадалите райони и оказват помощ на бедстващи хора. Проведена е процедура по отводняване на улиците. Живущите в тези райони са евакуирани, вкл. и от ул. „С“, където е паркиран процесния автомобил. В засегнатите райони не са допускани цивилни лица. След като достъпът до засегнатите райони е възстановен, ищцата установява, че наводнението е причинило доста щети на автомобила ѝ и в законоустановения срок подава „искане за завеждане на претенция по застраховка „Каско“ на МПС. Заведена е щета № *****. Мобилен екип на застрахователя прави оглед на увредения автомобил на място и описва щетите в опис-заключение. Представители на „К“ ЕООД правят втори оглед, за който бил съставен опис на щетите като стойността им е оценена на повече от 80% от изчислената от експертизата действителна стойност на автомобила към датата на събитието, т.е. щетата е тотална.

За да отговори на въпросите на ответника какви щети са нанесени на л.а. „А А3“ - налице ли е проникване или засмукване на вода, кал или други вещества в двигателя на автомобила; щяха ли да настъпят уврежданията, ако не е правен опит за стартиране на двигателя; налице

ли е корозия по засегнатите части на автомобила и на какво се дължи; щяха ли да настъпят уврежданията, ако автомобилът бе своевременно подсушен и диагностициран и пр., вещото лице отговоря, че за да се устаН има ли дефекти по двигателя е необходимо той да се разглоби, което не е сторено. На 12.05.2022г. автомобилът е свален от отчет в КАТ, т.е. регистрацията му е прекратена. На 12.01.2023г. вещото лице, изготвило експертизата е направило оглед на автомобила, който се е състоял в гр.Н И на ул.,„С” № 1. УстаНло се е, че след наводнението не са предприемани ремонтни дейности за възстановяването на автомобила. На 20.03.2023г. вещото лице е направило втори оглед на автомобила, който отново се е състоял в гр. Н И на ул.,„С” № 1 и е констатирало, както и описало уврежданията по процесния автомобил след наводнението на 11.01.2021г.

В оценителната практика при определяне на справедливата пазарна стойност на автомобили, вещото лице е посочило, че се прилагат поне два метода, единият от които задължително е метода на пазарните аналози. Методът на амортизацията дава най-добра възможност за съпоставка на стойността на оценявания обект със стойността на употребявано оборудване със същите характеристики, възраст и физическо състояние, предлагано на пазара. При метода на амортизацията, действителната стойност на МПС над 5 години от годината на производство се определя като процент от цената в ново състояние, посочена в бюлетина за конкретната марка, модел, модификация и година на производство или друг източник (хартиен или електронен). Редукцията на стойността се определя съобразно таблица за остатъчната стойност на МПС в проценти, според годините на експлоатация след годината на производство, регламентирана с Наредба 24. Последната известна, препоръчителна, незадължителна цена на л.а. Audi A3 в ново състояние е равна на € 17077, която има левова равностойност 33 400 лева. Действителната стойност на автомобила към датата на застрахователното събитие 12.01.2021г. се изчислява като остатъчна стойност. Към цената в ново състояние се прилага коефициент за остатъчна стойност за брой години на експлоатация на превозното средство. Остатъчната стойност на процесния автомобил се определя в проценти: за автомобили, които към датата на застрахователното събитие са били в експлоатация повече от 15 години остатъчната стойност е 7% от цената в ново състояние. За процесния автомобил се получава $33\,400 \times 7\% = 2\,338$ лв. За да приложи метода на сравнимите неконтролирани цени, за целите на експертизата, вещото лице е направило проучване на интернет-сайтове за продажба на употребявани автомобили, в резултат на което е посочило средна пазарна стойност към датата на изготвяне на заключението - 2 084 лв. От датата на настъпване на събитието до датата на изготвяне на заключението е изминал период от 2 години и 2 дни. Пазарната стойност на процесното МПС по средни пазарни цени към датата на настъпване на събитието 12.01.2021 г. е 2 574 лв. За да даде точна оценка на процесния автомобил към датата на застрахователното събитие, вещото лице е приложило и метода по застрахователна оценка. Оценката на автомобила при сключване на застрахователния договор на 21.01.2020 г. със ЗД „Е” е 2 800 лв. В заключение, използвайки резултатите от описаните методи за оценка, вещото лице е дало като действителна стойност на процесното МПС към датата на събитието сумата от 2 486 лв., която се определя като средна стойност

по използваните в заключението методики.

При извършените от вещото лице два огледа на процесния автомобил не били забелязани поражения от механични въздействия. Регистрационните табели били свалени. Странични огледала (за обратно виждане) били здрави. Зимните гуми били с добри грайфери/запазен протектор. Акумулаторът е бил демонтиран към датата на огледа; ДВГ: в комплектност - без горна предпазна кора; в масломерната щека маслото не е било пресечено. Постелките на пода били със слаб слой тиня. При вътрешния оглед е установено, че тапицерията на вратите е разлепена, както и на седалките; по тавана не е имало поражения. Предпазните колани са блокирали. Където е проникнала вода – по електронни блокове и ел.веригите е налице късо съединение.

При тази фактическа обстановка съдът счита, че ищцата е изправна страна по сключения с ответника договор за автомобилна застраховка „Каско“ и е изпълнила всички свои задължения по него, включително като е уведомила застрахователя за настъпилото събитие в законен срок.

Чрез назначената и изпълнена съдебно-техническа и оценителна експертиза, която съдът кредитира като вярна, ищцата доказва вида, характера и размера на причинените от процесното събитие вреди на собствения ѝ автомобил, както и наличието на причинно-следствена връзка между застрахователното събитие и причинените вреди. Доказва обстоятелството, че е налице тотална щета по смисъла на чл. 390, ал. 2 от КЗ, а именно, че стойността на разходите за необходимия ремонт на процесния автомобил надвишава 70% от действителната му стойност.

Неоснователни са възраженията на ответното дружество, че в разглеждания казус са налице изключения от застрахователното покритие. Не е налице груба небрежност или виновно поведение или бездействие на застрахованото лице, във връзка с настъпване на процесните щети. Ищцата е уведомила застрахователят в първия възможен момент за настъпилото застрахователно събитие и в срок – на 13.01.2021г. и е осигурила автомобила за оглед от служители на застрахователя. От този момент нататък задължението за установяване на щетите в резултат на настъпилото застрахователно събитие е на застрахователя. Видно от документите по делото, а и от негово име не се спори, че той е прехвърлил отговорността да установи щетите по автомобила на собственика му. От документа, приложен на л. 92 по делото е видно, че застрахователят е възложил на собственика да извърши диагностика на щетите, а когато това е сторено от „К“ ЕООД, не е приел нито една от констатациите съгласно изготвения от това дружество опис, не е приел цената на подлежащите на възстановяване части и консумативи в размер на 1940 лв., общата цена на демонтажа и общата цена на щетата от 4 000 лв. Не може да бъдат приети възраженията на ответника за изключение от застрахователното покритие на осн. чл. 6, ал.1, т.13 от общите условия към застраховката, тъй като било налице проникване или засмукване на вода, кал или други вещества в двигателя и/или купето на застрахованото МПС. На първо място, тук следва да се кредитира заключението на вещото лице, съгласно което проникването на вода не е засмукване. Въпреки, че маслото по време на проверката е било

нормално, то ще се пресече когато се разбие - когато двигателят заработи, т.е. когато автомобилът започне да се ползва по предназначение. Автомобилът е с бензинов инжекцион, горивната уредба също се управлява по електронен начин. Когато водата намокри тези блокове, автомобилът няма как да стартира. Установено е, че електрическите вериги са „изгорели”, защото водата е проводник. Установена е корозия. Всички части, които са без защитно покритие - боя или някакво друго покритие, са подложени на корозия. Най-много такива части се намират отдолу на автомобила. Това важи и за гърнетата, те са подложени на висока температура и изгниват отвътре, но при влага - също и отвън. Мнението на експерта е, че в случая те са пълни с вода, която няма как да бъде издухана без да заработи автомобила, а същият не е пален. Следователно ищцата по никакъв начин не е допринесла за нанасянето на установените щети. Без отговор по делото остана въпроса, който е съществен за решаването на казуса, а именно, защо служителите на застрахователя не са установили нанесените по застрахования автомобил щети, а са възложили това свое задължение на собственика на автомобила. Ищцата не е нарушила чл. 18, ал.1, т.1 от общите условия към застраховката да полага грижата на добър стопанин за застрахования автомобил, както твърди ответникът. Автомобилът преди датата на застрахователното събитие е бил паркиран на улица, в жилищен квартал, след датата на събитието не са установени щети, които да са в резултат на друго въздействие, освен свързаните с наводнението. Съгласно чл. 26, ал.1 от общите условия към застраховката, ако разходите за ремонт надвишават 70%, дължимото обезщетение е до действителната стойност на МПС към датата на настъпване на застрахователното събитие, намалена със стойността на запазените части и вторичните суровини. По делото се доказва действителната стойност на процесния автомобил към 11.01.2021г., тя е 2 486 лв., но тъй като застрахователят не доказва размера на сумата, с която счита, че следва да се намали тази стойност, съдът приема, че сумата определена от „К“ ЕООД и неотречена от вещото лице в размер на 1960 лв. вярно отразява реалната стойност на автомобила към датата на застрахователното събитие, без стойността на запазени части и такива за вторични суровини. Поради това, тази сума следва да се заплати на ищцата като обезщетение. Наличието на тотална щета на автомобила освен от съдебно-техническата експертиза се доказва и от прекратената регистрация на автомобила към 12.05.2022г.

При горните мотиви, предявения от Г. И. С. главен иск следва да се уважи изцяло за сумата от 1960 лв., както и иска за присъждане на лихва за забава по чл. 86, ал.1 от ЗЗД, която действително е компенсаторна и следва да се счита дължима от датата, на която е прекратена регистрацията на автомобила – 12.05.2022г., тъй като забавата в плащането на обезщетението, съгласно чл. 390, ал.1 от КЗ е настъпила на тази дата. По силата на чл. 390, ал.1 от КЗ, преди изплащане на обезщетение, определено като тотална щета на моторно превозно средство, регистрирано в Република България, застрахователят изисква от ползвателя на застрахователна услуга удостоверение от компетентните регистрационни органи за прекратяване на регистрацията на моторното превозно средство, в което е отбелязано, че прекратяването на регистрацията е поради настъпилата тотална щета.

При този изход на делото, на осн. чл. 78, ал.1 от ГПК, разноси се дължат на ищцата в размер на 778, 40 лв., съгласно списъка по чл. 80 от ГПК.

Съгласно чл. 394 от КЗ при настъпване на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да заплати застрахователно обезщетение съгласно условията на застрахователния договор, затова и воден от изложените мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ЗД „Е“ АД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Х“ ... да заплати на Г. И. С. с ЕГН *****, с адрес: с. М, С, ул. „П“ ..., чрез адв. В. Н., със съдебен адрес: гр. С, ул. „И“ ... сумата от 1960 лева, представляваща застрахователно обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в тотална щета на собствения на ищцата лек автомобил марка „А“, модел ..., с рег. № ..., получени като пряка и непосредствена последица от настъпилото на 11.01.2021г. застрахователно събитие, ведно със законната лихва върху нея, считано от 12.05.2022г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА „ЗД „Е“ АД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Х“ ... да заплати на Г. И. С. с ЕГН *****, с адрес: с. М, С, ул. „П“ ..., чрез адв. В. Н., сторените по делото разноси в общ размер на 778, 40 лв.

Решението подлежи на обжалване от страните с въззивна жалба пред Софийски градски съд в 2-седмичен срок от съобщаването му.

Съдия при Софийски районен съд: _____